

Η ΚΟΥΚΛΑ ΚΙ Ο ΠΑΛΙΑΤΣΟΣ

(Δραματάκι μονόπραχτο)

ΠΡΟΣΩΠΑ

Μίλτος (ώς 35 χρονῶν)

Βάννα (ώς 20 χρονῶν)

(Πρωτοπαίχθηκε στὸ θέατρο Παγκρατιοῦ, ἀπὸ τὸν θίασο «Οἱ Νέοι» τὸν Αὔγουστο 1929. Διανομή: Μίλτος ὁ κ. Α. Παντόπουλος, Βάννα ἡ κυρία Λ. Λεύνδρου).

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ

Ἐνα μικρὸ σαλονάκι-μπουντουάρ, ἀπλὸ καὶ μοντέρνο. Δεξιὰ στὸ βάθος καὶ ἀριστερὰ μεγάλα ριντώ σκοτεινοῦ χρώματος. Ἀριστερὰ τζαμαρία. Στὸ βάθος, πρὸς τ' ἀριστερά, πόρτα. Δεξιὰ ἔνα ντιβάνι χαμηλό. Μπρὸς στὸ ντιβάνι, τραπεζάκι μὲ ἡλεκτρικὴ πολυτελῆ λάμπα πορτατίβ.

Ἄλλα ἐπιπλα: Μιὰ ἀμερικάνικη πολυυθρόνα κοντὰ στὸ ντιβάνι. Διὺ χαμηλὲς πολυυθρόνες, ἀριστερά. Στὴ γωνιά, ἀριστερά, μεγάλὸ ἐβένινο πιεντεστάλ μὲ μαρμάρινο μποῦστο τῆς Βάννας.

ΣΚΗΝΗ ΜΟΝΑΔΙΚΗ

(Σὰν ἀρούγει ἡ αὐλαία, ἡ Βάννα εἶναι ξαπλωμένη στὸ ντιβάνι καὶ διαβάζει ἔγαρ βιβλίο, καπνίζοντας. Κρατάει ἀγκαλιασμένη μὰ πολυτελῆ κοῦκλα-ντιβανιοῦ. Σουρουόωμα. Ἡ ἡλεκτρικὴ λάμπα τοῦ ντιβανιοῦ εἶναι ἀραμένη.)

(Ἀκούγεται ἔγαρ παρατεταμένο κουδούνισμα στὴν ἔξω πόρτα. Ἡ Βάννα ἀρασηκώνεται καὶ ἀφονγκοάζεται. Σὲ λίγο, ἡ πόρτα τοῦ βάθους ἀρούγει καὶ φανερώνεται ὁ Μίλτος μὲ τὸ παλτό, τὰ γάντια καὶ τὸ καπέλλο. Μπαίνει μέσα, κι ἐνῶ μιλεῖ, στὴν ἀρχὴν, παραδίνει τὸ παλτό του, μπαστοῦντας

καὶ καπέλλο στὴν ὑπηρέταια, ποὺ σιωπηλὴ τὰ πάρει καὶ φεύγει. Κατόπιν δὲ Μῖλτος προχωρεῖ καὶ κάθεται στὴν πολυθρόνα, δίπλα στὸν τυβάνι.

Μῖλτος (Πολὺ σοβαρός. Συγκρατημένος. Με ἀσπρα μαλλιά στοὺς κροτάφους. Ντύσιμο ἐπιμελημένο, δχι ὅμως χτυπητό). Καλησπέρα...

Bárra (^{Άφιει τὸ βιβλίο}). Καλησπέρα... Ἐσεῖς εἴσαστε; .. δὲν περίμενα νὰ ξαναγρίσετε τόσο νωρίς..

Μῖλτος (κάθεται). Ἡ ἀλήθεια εἶναι πῶς οὔτε κι' ἔγῳ τὸ περίμενα αὐτό!.. Νά, ἐντούτοις, ποὺ ἥρθα... (χαμογελάει) Ἀλήθεια, υστερός ἀπὸ τόσον καιρὸν περιμένατε νὰ μὲ δῆτε;...

Bárra (κυττάζοντάς τον μὲ κάπια ἀπορία πειραχτικά). Μά.. προχθὲς ἐλέγατε...

Μῖλτος (μὲ μεγάλη ἀπάθεια). Προχθές! Ἀπὸ προχθὲς περάσαν πέντε χρόνια!...

Bárra (δύσπιστα). Τὶ θέλετε νὰ πῆτε;

Μῖλτος Μὰ νά... ἀπλούστατα... Είπα πῶς ἀπὸ προχθὲς περάσαν πέντε χρόνια! Σᾶς φαίνεται παράξενο αὐτό; .. Κι' ὅμως ἔτσι εἶναι!...

Bárra Δὲν σᾶς καταλαβαίνω... Θὰ παρεξηγήσατε τὰ λόγια μου.. Πρωιήτερα δὲ θέλησα...

Μῖλτος Μὰ ὅχι, κινδύνου, καθόλου! Οὔτε παρεξήγησα τίποτα, οὔτε ἀστειεύομαι. Μοῦ εἴπατε πῶς ξαναγύρισα νωρίς. Βέβαια, υστερός ἀπὸ τὴν προχθεσινὴ σκηνή... Θυμᾶστε, ἀλήθεια, τὶ τρέλλα! τὶ τρέλλα καὶ τὶ βλακεία! Νὰ σᾶς κρατήσω κι' ἔστις ξάγουπνη τόσες ὥρες... Είχατε δίκηο ν' ἀπορήσετε ποὺ μὲ ξανάδατε!... (μὲ ἄλλο ὑφος). Καῦμενούλα μου... Νάξεορες πόσο εἶσαι χαριτωμένη ἔτσι, μὲ τὰ μεγάλα ἔκπληχτα μάτια σου...

Bárra (^{Πειραγμένη μὲ τὸ ὑφος τοῦ}). Ἐλάτε... Ἀστε τα αὐτά... (μὲ δισταχτικὴ φιλαρέσκεια). Στὸ κάτω-κάτω εἶναι ἀνάγκη νὰ δικαιολογηθῆτε; .. Θελήσατε νάρθετε καὶ ξανάρθατε. Τὸ περίμενα, ἄλλωστε, αὐτό, γιὰ νᾶμαι εἰλικρινής. Ἐσεῖς μονάχος σας μούπατε πῶς δὲ θὰ ξανάρθετε. (Τσαχπίνικα). Κι' ἔγῳ σᾶς ἀπήντησα — θυμόσαστε; — «μὴ λέτε μεγάλο λόγο»!...

Μῖλτος (Χαμογελῶντας, μὲ τὴν ἵδια πάντα ἀπάθεια). Εν πρώτοις, θὰ σὲ παρακαλέσω ν' ἀφίσεις τὸν πληθυντικό! (ἡ *Bárra* πάει κάπι νὰ πεῖ, αὐτὸς ὅμως τὴ διακόπτει).

Ναί, ξέρω τι θὰ μοῦ πεῖς : ἐγὼ προχτὲς ἀρχισα πρῶτος...
Μὰ δὲν εἴπαμε ;... Προχτὲς εἴμουν ἀνόητος ! "Ηθελα νὰ
σου κάνω τὸν πεισμυτομένο, ξέρω γώ... Συχλαμάρες !...
Δὲ νομίζεις ὅμως κι' ἐσὺ πῶς εἶν' ἀστεῖο νὰ μιλᾶμε, τώ-
ρα, οἱ δυό μας σὰν ξένοι ; Τὶ λέγαμε λοιπόν ; "Α, ναί !
Περάσαν πέντε χρόνια, λοιπόν, ἀπὸ προχτές !...

Βάννα (*νευρικά*). Πάλι !... Τὶ θὲς νὰ πεῖς μ' αὐτὰ
τὰ πέντε χρόνια ;... Δὲ μοῦ λές, μήπως τρελλάθηκες ;...

Μῆλτος (*Σκάει στὰ γέλια*). "Ετσι μπράθο ! .. Τώρα,
μάλιστα ! Σὲ ξαναβρίσκω ὅπως εἴσουν ! (σοβαρεύεται).
Θαρρεῖς, λοιπόν, πῶς λέω τρέλλες ; Πῶς τρελλάθηκα...
ἀπὸ ἔρωτα ἵσως ;... (ἀνάβει τσιγάρο). Τὶ νὰ σου πῶ...
ἔχεις δίκηο... Εἴμουν τόσο γελοίος, προχτές, ὥστε κι' αὐτὸ
ἄκομα μπορεῖς νὰ τὸ φανταστεῖς... "Εχεις κάθε δικαιώμα...
Δὲν μπορῶ νὰ σου πῶ τίποτα... (*παιχνιδιάρικα*). Δυστυ-
χῶς, ὅμως, ή εὐτυχῶς, δὲν συνέβη αὐτό.. Θυμᾶσαι τὶ
σούχα πεῖ ; "Οτι θὴξαναρχόμουν μόνο σὰν θὰ καταλά-
βαινα, σὰν θὰ ἐπειθόμουν ἀληθινὰ πῶς δὴ αὐτὴ ή ἴστο-
ρία πέρασε γιὰ μένα, πῶς ἄλλαξαν τελειωτικὰ καὶ οἱ σκέ-
ψεις μου καὶ τὰ αἰσθήματά μου... Δὲν ξέρω, σου εἴπα,
πότε θὰ γίνει αὐτό, σ' ἔνα μῆνα, σ' ἔνα χρόνο, δὲν ξέρω...
Τότε μόνον ὅμως θὰ ἐπιστρέψω, σταν πεισμῶ πῶς δὲ σ'
ἀγαπῶ πιά... "Ε, λοιπὸν (*θεατρικά*) ίδού ἐγώ !... ὅπως
ἔλεγαν στὰ παλιὰ δράματα !... (*Αὐτὴ τὸν κυπτάει ἐκπληκτα.*
Αὐτὸς χαμογελάει) Ναί... ναί... ἀκριβῶς !... Τὸ ἐμάν-
τευσες !...

Βάννα (*Χαμογελόντας δύσπιστα καὶ εἰρωνικά*). Τί!...

Μῆλτος Πάει !... Τελείωσε !... Δὲν είμαι ἔκεινος πού-
μουνα ώς προχτές !... Αὐτὸ ποὺ περίμενα νὰ γίνει σὲ
πέντε χρόνια, ἔγινε ξαφνικά — βλέπεις τὶ ἀνάποδος ποὺ
εἶν' ὁ κόσμος ; — ἔτσι, μέσα σὲ μιὰ νύχτα !...

Βάννα (*Εἰρωνικὰ καὶ δύσπιστα*). "Ωστε ἔπαψες νὰ
μ' ἀγαπᾶς ;...

Μῆλτος (*Παιχνιδιάρικα*). Δηλαδή... καθὼς τὸ λές...
Μὲ βάζεις σὲ δύσκολη θέση... Δὲν ξέρω πῶς νὰ σου
ἀπαντήσω...

Βάννα (*Θριαμβευτικά*). Βλέπεις !...

Μῆλτος Βέβαια ! Δὲν λὲν σὲ μιὰ γυναῖκα, ἔτσι, στὰ
καλὰ καθούμενα : «Κυρία μου, δὲν σᾶς ἀγαπῶ». Εἶναι
κωμικὸ καὶ ἀστεῖο !... (*χαμογελάει*). Καὶ καθόλου εὐγενικὸ

εξ ἄλλου... Ξέρεις δὲ πῶς ἔγω ἔχω τὸ μεγάλο ἐλάττωμα, τὸ τρομερὸ ἐλάττωμα, νὰ εἴμαι ὑπερθολικὰ εὐγενικός!... Σὲ συμπαθῶ πάντοτε, νοιῶθω γιὰ σένα μεγάλη στοργή, ἄλλα, διάβολε, νά, τίποτ' ἄλλο!...

Bárra (Τὸ ἵδιο ὅπως καὶ πρίν). Δηλαδή, μὲ ἄλλα λόγια, ἔρχεσαι νὰ μοῦ ἀναγγείλεις πῶς δὲ μ' ἔρωτεύεσαι πιά!...

Míltos (Χαμογελόντας). "Οχι δά... Σ' ἔρωτεύομαι... ὅπως πρέπει ὅμως νὰ ἔρωτεύεται κανένας τὶς κουκλίτσες σᾶν καὶ σένα!..."

Bárra (πειραγμέρα). Σ' εὐχαριστῶ πολύ. Αὐτὸ ἥρθες νὰ μοῦ πεῖς;

Míltos. Συνήθισα, βλέπεις, νὰ εἴμαι πάντα εἰλικρινῆς μέχρι βλακείας! Αὐτὸ ἥταν τὸ λάθος μου: Βασανιζόμουνα, τυρανιόμουνα, ὑπέφερα, κι' ὅλ' αὐτά γιατὶ είχα παρεξηγήσει τὰ πράγματα. Οἱ γυναικες — κι' ὅχι σήμερα, πάντα — οἱ γυναικες χωρίζονται σὲ δυὸ εἶδη, στὶς πραγματικὲς γυναικες, ποὺ είναι γεννημένες γιὰ ν' ἀγαποῦν, καὶ στὶς κουκλίτσες, ποὺ είναι φτειαγμένες γιὰ ν' ἀγαπιοῦνται μόνο... Νὰ ἡ κουκλίτσα, π.χ., ποὺ κρατᾶς στὰ χέρια σου...

Bárra. Ποιά; Αὐτὴ ἔδω;

Míltos. Ναι. Φαντάσου νὰ πᾶς ν' ἀγαπήσεις μιὰ τέτοια κουκλίτσα! Δὲν φτάνει ποὺ τὴν ἔχεις, ποὺ τὴν χαίρεσαι, ποὺ σοῦ χαρίζει τὴν ὅμορφιά της, καὶ τὴν χαρά της, ἄλλὰ σὺ νὰ θέλεις, καλά καὶ σώνει νὰ σ' ἀγαπήσει κιόλας! Πρέπει, νᾶσαι τρελλός!... Τὶ φταίει ἡ φτωχιὰ ἡ κουκλίτσα, ἀν είναι κουκλίσα;!... Οἱ κουκλίτσες είναι γιὰ ν' ἀγαπιῶνται μόνο... Βλέπεις, λοιπόν, τὶ είχα πάθει; Δὲν τὸ είχα καταλάβει πῶς κι' ἐσὺ είσουν μιὰ κουκλίτσα, μιὰ ὅμορφη καὶ εὐθραυστὴ κουκλίτσα...

Bárra. Τὶ θέλεις νὰ πεῖς μ' αὐτό; οὗτι είμαι ἄψυχο πρᾶμα;

Míltos. Μὰ ὅχι... Πιθανὸν καὶ οἱ κουκλίτσες νάχουν ψυχή... "Όλα τὰ πράματα ἔχουν ψυχή, Βάρνα..."

Bárra (τσαχτίκα καὶ πειραγμένη). Καλά, καὶ δὲ μοῦ λές... Τὸ σκέφτηκες. ἔτσι, ἀξαφνα, αὐτό;

Míltos. (Κάνοντας πῶς δὲν ἀντιλαμβάνεται τὸ πειραχτικό καὶ λεπτὰ εἰδωρικό ὕφος τῆς Bárras. Πολὺ σοβαρά). "Αξαφνα, ὅχι. Οὔτε κἄν τὸ σκέφτηκα, τότε..." Αργότερα

τὸ σκέφτηκα αὐτό, πολὺ ἀργότερα, διαν ἡμουν πιὰ ἐντελῆς ψίχοαιμος δπως τώρα και γελοῦσαι μ' ὅλην αὐτὴ τὴν ἴστορίαν. Προσχές, διαν ἔφυγα ἀπὸ δῶ, ὑπέφερα πολύ... (Μέ ἄλλαγμένο, σκληρὸ δόφος). Βλέπεις, δὲν εἶχα συνηθίσει ἀκόμα στὴν ἵδεα. Ναι, ἀπὸ καιρὸ δέλεπα πῶς κάτι ἄλλο σὲ ἀπαγολοῦσε, πῶς δὲν εἴσουν δλότελα δική μου.. Εἴταν στιγμὲς ποὺ ἔνοιωθα—ἀπὸ διαίσθηση, ξέρω γώ!— πῶς μοῦ ἔφευγες.. 'Υπέφερα πολύ, και σ' ἔκανα και σένα νὰ ὑποφέρεις... (Μὲ μεγάλη συγκρατημένη νευρικότητα και ταραχή). Μοῦ περοῦσε, βέβαια, καμμιὰ φορὰ ἡ ὑποψία πὼς δλος αὐτὸς ὁ σύνδεσμός μας δὲν εἶχε βάση, πὼς εἴταν κάτι ποὺ θὰ τοῦπαιρε δ ἄερας στὸ πρῶτο του φύσημα... Νά, κάτι ἔλειπε, δὲν μπυροῦσα νὰ καταλάβω τί, δὲν ἥξερα νὰ ἔξηγήσω...
Bárra (*Toū χαϊδεύει τὰ μαλλιά*). Τυραννιόσουν τόσο πολύ... και δὲ μούλεγες τίποτα ;...

Míltos (*Συνέρχεται· τῆς ἀπωθεῖ ἀπαλὰ τὸ χέρι, προσπαθόντας νὰ ξαναπάρῃ τὸ ἀπαθέτον ὑφος. Χαμογελάει βεβιασμένα*). Ναι. Τυραννιόμουν πολύ. 'Υστερα διμως ξαναπερνοῦσα μέσ' στὸ μυιλό μου τὶς στιγμές μας, ξαναθυμόμουν τὰ λόγια σου, τὰ φιλιά σου, και ἔλεγα πὼς δὲν μποροῦσε... δὲν εἴταν δυνατό... (Μὲ ὑποκριτικὰ εὔθυμο τόρο). Προσχές, τέλιος πάντων, ἔσκασε ἡ μπόμπα... Μοῦ διμολόγησες — θυμᾶσαι πόπο ψίχοαιμα, και μὲ πόση εἰλικρίνεια; — μοῦ διμολόγησες πὼς δὲν εἶχες ξεχάσει τὸν ἄλλον!...
Bárra. 'Εσὺ μ' ἀνάγκασες! Κι' ὑστερά...

Míltos. 'Ασφαλῶς! Σὲ πίεσα πολύ. 'Ηθελα διως, βλέπεις, νὰ τ' ἀκούσω ἀπ' τὸ στόμα σου! Θυμᾶσαι, ὑστερα, τὶ γελοῖος ποὺ δείχθηκα ;... ἔκλαιγα, οὔτε ξέρω κι' ἔγω τὶ ἔκανα .. (Δείχνει τὸ ρτιβάνι. Σὰ μὲ περιφρόνηση). Κυλιόμουνα κεῖ πάνω... (Γιὰ μὰ στιγμὴ κλείνει τὰ μάτια προσπαθόντας νὰ ξανάρθρει τὴν κυριαρχία τοῦ ἱσαντοῦ του. Κι' ἀμέσως μὲ ἀπάθεια, χαμογελόντας). Και σὺ μὲ κύταζες μὲ ἀπορία... Τὶ σ' ἔνοιαζε, ἔσένα...

Bárra (*ποὺ ὀς τώρα τὸν παρακολούθοῦσε προσπαθόντας νὰ ματεύσει ἀπὸ τὸ ὑφος του τὴν ἀληθινή του ψυχικὴ κατάσταση. Μὲ ἔντορο ὑφος*). "Οχι δὲν πρέπει νὰ τὸ λέεις αὐτό.. Ξέρεις καλὰ πόσο στενοχωριόμουν..."

Míltos (*Μένει γιὰ λίγο ἀκίνητος*). "Α... Στενοχωριό-

πουν ;... (Μὲ πικρὸ χαμόγελο). Ναι, κάτι τέτοιο εἶδα κι' ἔγω .. (Ξανακάθεται μὲ ἀπόλυτα ὥρεμα ὑφος). Φαντάζομαι τὶ βλάκας ποὺ θὰ φαινόμουνα...

Βάννα (Μὲ κοκεταρία καὶ ἔγωϊσμό). Βλάκος ; Γιατί ; Έπειδὴ δηλαδὴ μὲ ἀγα τοῦσες κι' ἔξιγέλεψες ;...

Μῆλτος (Συγκρατιέται γιὰ νὰ μὴ ξεσπάσει. Αὐτοκνού αρχεῖται. Μὲ ὥρεμη ἀδιαφορία). "Αστα τώρα ! Εἴμουν γελοιωδέστατος ! Θὰ σοῦ φαινόμουν καὶ σένα, τότε, βλάκις, ὅπως τὸν βλέπω κι' ἔγω, τώρα, τὸν ἑαυτό μου ! .. Ἀκοῦς ἔκει... Νὰ κλαίω ! .. Γιατὶ ναι, ναι, ἔκλαψι ! ... Ἀπίστευτο ! .. (Σαρκαστικά). Κρίμα νὰ μὴν ἔχεις κανένα καθρέφτη ἀτέναντι ἀπὸ τὸ ντιβάνι γιὰ νᾶθλεπα πῶς θάμουν ἔκεινη τὴ στιγμή... Μόνο ποὺ συλλογιέμαι αὐτὴ τὴ σκηνή, μὲ πιάνουν γέλια... (Γελάει) Βλέπεις, αὐτὸ εἴταν τὸ λάθος : Είχα συγχίσει τὶς δυὸ κατηγορίες. Δὲν τόχα πάρει χαμπάρι πῶς ἐσὺ ἀνήκες στὴν κατηγορία Β'. στὴν πιὸ chic, τὴν πιὸ μοντέρνα κατηγορία, στὶς κουκλίτσες !...

Βάννα (Μὴ ξέροντας ἂν πρέπει νὰ θυμώσει). Καλά... Έμεις οἱ γυναικες, δηλαδή, μονάχα χωριζόμαστε σὲ κατηγορίες ; Εσεῖς οἱ ἄντρες, δὲ μοῦ λές, ἀφοῦ είσαι τόσο σοφός, πόσων εἰδῶν είστε ;...

Μῆλτος Αὐτὸ δὲν τὸ ξέρω ! (Μὲ μεγάλη εὐθυμία). "Υστεροῦ ὅμως ἀπ' τὰ προχτεσινά, είμαι βέβαιος πῶς, ἔγω τουλάχιστον, θ' ἀνήκω στὸ εἶδος τῶν παλιάτσων ! Ἀκριβῶς ! Τῶν παλιάτσων ! .. (γελάει).

Βάννα Πάψε πιὰ αὐτὸ τὸ γέλιο... ὅλο γελᾶς... Τόσο ἔξυπνο τὸ βρῆκες αὐτὸ ποὺ εἶπες, τῶν παλιάτσων ! Ἀκοῦς ἔκει...

Μῆλτος (σοβαρεύεται). Τὶ τὰ θέλεις, Βάννα, ἀνήκω στὸ εἶδος τῶν παλιάτσων. "Ως προχτὲς εἴμουν δ παλιάτσος δ στραβιμούτσουνιασμένος, δ γκρινιάρης, δ παλιάτσος ποὺ κλαίει διαρκῶς... Αὐτὸ σ' ἐνοχλοῦσε, δὲν εἶν' ἔτσι ;... "Ε, νὰ λοιπὸν ποὺ ἀπὸ τώρα κι' ἐμπρόδεις θάμαι δ παλιάτσος ποὺ γελάει !...

Βάννα (Τὸν κυτάζει παρατεταμένα. "Ετοιμη νὰ κλάψει). Σήμερα, πράγματι, είσαι ἄλλος ἀνθρωπός ..

Μῆλτος (εὐθυμμα). Λάθος ! Λάθος ! Δὲν είμαι καθόλου ἄλλος ! "Εως προχτὲς εἴμουν ἄλλος !... Τώρα ξαναθρῆκα τὸν ἑαυτό μου... Κι' δ ἑαυτός μου, ξέρεις, εἶναι πολὺ εὐχάριστος... Πρέπει νὰ ὅμολογήσεις πῶς εἶ-

ταν καιρὸς πιά, καὶ γιὰ τοὺς δυό μας, νὰ ξανάθρω τὸν
ἔαυτό μου!...

Βάννα (*Τὸν κυτάζει ἀνήσυχα καὶ δύσπιστα*). Μὰ ἀλή-
θεια λοιπόν... δὲν ἀστειεύεσαι;... Δὲν μὲν ἀγαπᾶς πιά;...

Μίλτος (*Σηκώνειαι. Κυτάζοντάς τηνε στὰ μάτια, μὲ
βαθιὰ φωνῆ*). Μὲ ξέρεις, Βάννα. "Αν σ' ἀγαποῦσα, εἴτω
κινή λιγάκι ἀκόμα, ὑστερὸς ἀπὸ τὴν προχτεσινή σκηνή, θὰ
εἴμουν τώρα ἔδω; ("Απὸ δῶ κι ἐμπρὸς ἡ Βάννα τὸν κυτά-
ζει σὰν ἀποσβολωμένη, σὰ χαμένη. Αὐτὸς ξαναπαίρει τὸ
προηγούμενο ἀνέφελο καὶ ἀδιάφορο ὑφος του). "Ησύχασε!
Γιὰ νὰ μὲ βλέπεις, θὰ πεῖ πῶς πάει! Σένυστήκανε τὰ
περασμένα... (Μὲ πνοετό, σὰν νὰ ἀπολαμβάνει τὴν ἐκμηδέ-
νισή της). Προχτὲς τὸ βράδυ ἔφυγα σὰν τρελλός. "Ολη τὴ
νύχτα, τί νπέρερα... "Εγγώρισα τὴν κόλαση, Βάννα... Ξα-
ναπέρασα ὅλη μας τὴ ζωή, ὅλα σου τὰ λόγια, ἔνα, ἔνα,
τὰ λόγια σοῦ τὰ ἄπονα, τὰ ἀδιάφορα, τὰ φαρμακερά, κι
ὑστεροῦ τὰ λόγια σου τὰ χαδιάρικα, τὰ τρυφερά, ποὺ μὲ
πληγώγαν βαθύτερα τώρα ἀπὸ τᾶλλα... "Έκλαιγα, δάγκω-
να τὸ σεντόνι μου ἀπὸ τὴ λύσσα... Σὲ φώναζα... Στὰ ξη-
μερώματα, μὲ πῆρε κομμάτι ὁ νπνος... Θὰ κοιμήθηκα
ῶς δυὸς ὕδρες... "Ε, αὐτὸς εἴτανε! "Οταν ξύπνησα εἴμουν
ἄλλος ἄνθρωπος. "Ενοιωθα μιὰ καινούργια δύναμη, μιὰ
ψυχικὴν ὑγεία μέσα μου... Μοῦ φαινόταν σὰ νάμουν στὴν
ἀνάρρωση, σὰ νᾶχα σηκωθεῖ ἀπὸ μιὰ βαριὰν ἀρρώστεια...
Στὴν ἀρχή, ἀνησύχησα. "Η κατάστασις αὐτή, βλέπεις, εἴ-
ταν τόσο καινούργια γιὰ μένα. Σὰν κότι νὰ μούλειπε...
"Η ἀγάπη. Δὲ σ' ἀγαποῦσα πιά. Είχα ἀπολυτρωθεῖ. Μό-
νο ποὺ δὲν ξεφώνισα ἀπὸ τὴ χαρά μου!... Πᾶνε οἱ τυ-
ραννίες, τὰ βάσανα τῆς σκέψης, ὅλα, ὅλα... Είχα ξα-
γεννηθεῖ!..., Κι ἀυτὰ μέσα σὲ δυὸς ὕδρες!..."

Βάννα (*Νευρικά κι ἀπότομα*). Λές ψέμμα δύμως σὲ
κάτι!...

Μίλτος. Σὲ ποιό;

Βάννα. Νά... Λές πῶς μὲν ἀγαποῦσες... (εἰρωνικά). Μιὰ
τόσο μεγάλη ἀγάπη μπορεῖ νὰ πεθάνει ἔτσι, σὲ μιὰ νύχτα;...

Μίλτος. "Η ἀγάπη, Βάννα... "Η ἀγάπη μου... "Αφισέ
με νὰ γελάσω... Χαχά... "Υπάρχει τίποτα κωμικότερο καὶ
πιὸ ἀξιοθήνητο πρᾶμα ἀπὸ τὴν ἀγάπη;... ("Αξαφρα σο-
βαρεύεται). Κι δύως ήταν πολὺ βαθιὰ ἡ ἀγάπη ποὺ ἔνοι-
ωθα γιὰ σένα, Βάννα. Σ' ἀγαποῦσα τρελλά, σὰν ἔραστής,

σάν πατέρας, σάν άδερφός... "Η κάθε μου σκέψη είταν μιά σκέψη άγάπης για τη σένυ... Τώρα μπορεῖς νὰ μὲ πιστέψεις... (ἀλλάζοντας ύφος). Ναι, μὰ βλέπεις ἡ ἀγάπη μου δὲν πέθανε ἀπὸ φυσιολογικὸ θάνατο... Τὴν ἐδηλητηρίασες μονάχη σου, σιγά σιγά... Καὶ προχτές, υστεροῦ ἀπὸ κείνο ποὺ μοῦ εἶπες, αὐτοχτόνησε! "Ε, νὰ λοιπόν; Αὐτὸ δὲν ἥθελες;... Τόρα μποροῦμε νὰ βλεπόμαστε ἔγκαρδια, σὰ δυὸ φίλοι... Θὰ μοῦ μιλᾶς γιὰ τοὺς ἔρωτές σου, γιὰ τὶς ἀγάπες σου... Κι' ἐγὼ πάλι, θὰ σοῦ διηγοῦμαι τὶς περιπέτειές μου... Δὲν εἰς εὐχαριστημένη;

Bárra (*Νευρικά, ἔτοιμη νὰ κλάψει*). Πῶς... Βέβαια... "Ετοι ἡσιχάζεις κι' ἐσὺ... Δὲ μπόρεσα, βλέπεις νὰ σὲ κάνω εὐνυχισμένο... "Ολο ἀνασκάλευες τὰ παληά... Οὔτε μ' ἀγάπησες ποιέ... Αὐτὰ ὅλα ποὺ λές τώρα — νομίζεις πῶς δὲν τὸ καταλαβαίνω; — εἶναι μιὰ ἀφορμὴ γιὰ νὰ χωρίσουμε... Ποιὸς ξέρει... ἔκει στὰ θέατρα ποὺ πηγαίνεις, ποιὸς ξέρει μὲ ποιὰ θεατρίνα ἔμπλεξες..

Míltoς Τ' εἶν' αὐτὰ τώρα ποὺ λές...

Bárra. Ναι. Γράφεις θεατρικὰ ἔργα, βλέπεις, ἔχεις ἐπιτυχίες στὸν κόπτιο, μπαίνεις στὰ παρασκήνια... Ποιὸς ξέρει ποιὰ σοῦ πῆρε τὸ μυαλό, καὶ τόρα τὰ λές ὅλ' αὐτά... Βέβαια, τὶ λόγος!... Σούλεγα, λέει, πικρὰ λόγια... "Ἐγὼ φτιώ;... "Εσὺ ὅλο μὲ γκρίνιαζες, ὅλο μὲ ωτοῦσες... Καὶ σοῦ ἀπήντησα... "Ε, λοιπόν, ναι, στὸ ξαναλέω, δὲν τὸν είχα ξεχάσει... Αὐτὸ δύμως δὲ σημαίνει πῶς δὲ σ' ἀγαποῦσα κι' ἐσένα...

Míltoς (μὲ δογή). "Ακριθῶ!... (Συγκρατιέται καὶ ξαναποχτόντας τὸ ἥρεμο ύφος του). «Δὲν είναι εἰς, δὲν είναι εἰς ὁ ἔρως τῆς καυδίας!...» συμφωνεῖ μαζύ σου, βλέπεις καὶ κάποιος ποιητής...

Bárra Ναι... Κοροϊδεύεις τόρα... Δὲν καταλαβαίνεις ἐσύ... Πρῶτον, ποὺ δὲν φέρονται ἔτσι στὶς γυναῖκες!... Μπορεῖ νὰ παψες νὰ μ' ἀγαπᾶς, δὲν ὑπάρχει δύμως λόγος γάρχεσαι νὰ μοῦ τὸ φωνάζεις αὐτὸ ἔτσι, κατὰ πρόσωπο!... Λές δύμως ψέμματα!... "Ελπ... "Ομολόγησέ το... Μ' ἀγαπᾶς, κι' αὐτὰ μοῦ τὰ λές ἔτσι... "Ηρθες ἐδῶ ἐπίτηδες, γιὰ νὰ μὲ δεῖς, ἐπειδὴ μ' ἀγαπᾶς!...

Míltoς (*Μὲ τὴν ἔδια πάντα ἀπάθεια*). Αὐτὸ δὲν τὸ είχα προίδει... Μέχοι πρὸ δλίγου, ὁ διάλογος πήγαινε θαυμάσια...

Bárra. Τὶ θέλεις νὰ πεῖς ;...

Míltos. Βλέπεις ; Καὶ πάλι ἔπεσα ἔξω... (γελάει).

Νά... Σήμερα τὸ πρω̄τη σκέφτηκα πὼς θάταν κρίμας, ἀλήθεια, νὰ πάει χαμένη ὅλη αὐτὴ ἡ ἴστορία, νὰ ξοδευτεῖ ἔτσι ἄδικα ὅλος αὐτὸς δὲ καιρός... Μοῦρθε, τότε, μιὰ ἵδεα. Ἀπεφάσισα νὰ γράψω μὲ θέμα τὴν ἴστορία μας ἐνα δραματάκι. Θὰ μποροῦσε νὰ γίνει καὶ κωμῳδία — νᾶμαστε ἔηγγημένοι. Δὲν ξέρω ὅμως γιατὶ προτίμησα δραματάκι. Ἐνα δραματάκι μονόπραχτο, φυσικά... (γελόντας). Πόσο μπορεῖ νὰ πιάσει μιὰ τέτοια ἴστορία !... Ἀρχισα, λοιπόν, νὰ τὸ γράψω, καὶ μπορῶ νὰ σὲ βεβαιώσω πὼς πηγαίνει πολὺ καλά... Τὰ πρόσωπα τοῦ ἔργου εἶναι, λάθε ὑπ’ ὅψει, δυὸ μονάχαι : Μιὰ γυναικα, μιὰ κουκλίτσα μᾶλλον, σὰν κι ἐσένα, κι ἔνας ἄντρας, ἔνας παλιάτοος, νὰ ποῦμε, σὰν κι ἐμένα. Ὁ παλιάτοος, φυσικά, ἀγαπάει τὴν κουκλίτσα. Τὰ πράγματα, βλέπεις, εἰν ἀπλούστατα καὶ χιλιοσυνηθισμένα... Ναί, μὰ ὑπάρχει καὶ μιὰ πρωτοτυπία. Ὅταν ἀνοίγει ἡ αὐλαία, οἱ δυὸ ἥρωες, ἡ πρωταγωνίστρια, δηλαδή, κι ὁ ἔραστῆς δὲν ἀγαπιοῦνται πλέον ! Συναντιῶνται δταν, ὕστερ ἀπὸ καιρό, δ παλιάτοος δὲν ἀγαπάει πιὰ τὴν κουκλίτσα.. Βλέπεις τὶ λεπτὴ καὶ τὶ πρωτότυπη situation!... Τὶ νὰ σοῦ πῶ ὅμως... φοβᾶμαι τὸ διάλογο... Νά: φοβᾶμαι μήπως φανεῖ ἀφύσικος... Καὶ γιὰ νὰ εἴμαι εἰλικρινής, σκέφτηκα πὼς τὸ καλύτερο ποῦχα νὰ κάνω ἥταν νᾶρθω νὰ σ’ ἐπισκεφθῶ, κι ἔτσι νὰ δῶ τὶ θὰ μοῦ πεῖς .. Καταλαβαίνεις... Νὰ πάρω, δηλαδή, τὸ διάλογο ἐκ τοῦ φυσικοῦ...

Bárra (ἄγρια ἔτοιμη νὰ ξεσπάσει) Λοιπόν ;

Míltos (Κάνει πὼς δὲν ἔνυοεῖ). Λοιπόν... στὴν ἀρχὴ πήγαινες θαυμάσια... Ναί, δὲν ἔχω παράπονο... Ἔτσι, περίπου, ἔχω βάλει καὶ τὴν ἡρωΐδα μου νὰ μιλάει .. Τώρα δυως μοῦ τὰ χάλασες... Τὶ εἰν’ αὐτὰ ποὺ λές ! Ἄς εἶναι δυως... (γελάει). Δὲ θὰ διορθώσω τίποτα, γιατὶ μοῦ φαίνεται πὼς καλύτερα τὰ λέει ἡ δικιά μου ἡ ἡρωΐδα... Δὲ σοῦ φαίνεται ἀστεῖο ἡ ἴστορία μας νὰ τελειώσει ἔτσι, στὸ θέατρο ;...

Bárra (Τὸν κοιτάζει ἄγρια, ἀρασηκωμένη, γονατιστὴ στὸ ντιβάρι). Ὡστε... ἀληθινά...

Míltos (μένει ἀφωνος μπρὸς στὸ ὑφος της).

Bárra (ἀπότομα, πινχτά). Φύγε !... Φύγε !... (πέφτει

σιδό ντιβάνι καὶ σκεπάζει τὸ κεφάλι της μὲ τὰ χέρια της).

Μῖλτος Βάννα!...

Βάννα (τὸ ἵδιο) Φύγε!...

(‘Ο Μῖλτος μένει ἀγαποφάσιστος. Κάνει νὰ προχωρήσῃ πρὸς τὴν Βάννα, μὰ συγκρατιέται. Προχωρεῖ πρὸς τὴν πόρτα. Ἐξαφρα δύμως ἀκούει τὴν Βάννα ποὺ κλαίει μὲ ἀγαφυλλητὰ καὶ σταματάει. Ἀπότομα, γυρίζει πρὸς τὸ ντιβάνι).

Μῖλτος. Βάννα...

Βάννα (μέσ’ τοὺς λυγμούς της). Ἀφισέ με... Ἀφισέ με... Ἀφοῦ δὲ μ’ ἀγαπᾶς... Τὶ μὲ νοιάζει τόρα... Ἀφοῦ σὲ βασάνιζα... Ἀφοῦ σὲ τυραννοῦσσα... ἀφοῦ σ’ ἔκανα νὰ περάσεις τὴν κόλαση... Ναὶ... μὰ νὰ δοῦμε... Ἀφισέ με... θὰ στὰ πῶ δῆλα... Νομίζεις πῶς κι’ ἐγὼ δὲν ἔχω βάσανα στὴ ζωή;... Δὲν είμαι ἐγωϊστὴς δύμως ἐγὼ... σὰν κι’ ἔσένα... Ὁταν μὲ πίκραινε κανένας, ὅταν είχα καμμιὰ στεροχώρια, ἔλεγα ἀπὸ μέσα μου «Μ’ ἀγαπάει ὁ Μῖλτος»... Τόλεγα πολλὲς φορὲς καὶ παρηγοριόμουν... Αὐτὰ δῆλα ποὺ ἔθλεπα, οἱ γκρίνιες σου, οἱ θυμοί σου, μ’ εὐχαριστοῦσαν... Γιατὶ ἥξερα πῶς μ’ ἀγαπᾶς... Μὲ βασάνιζες νὰ δεῖς ἂν σ’ ἀγαπῶ κι’ ἐγώ.. Σάματις τόξερα κι’ ἐγώ;... Εἴμουν εὐτυχισμένη ποὺ εἴμουν κοντά σου, ποὺ μ’ ἀγαποῦσες... Αὐτὸς ἥξερα μόνο... Ἀφισέ με.. ἄφισέ με... θὰ στὰ πῶ δῆλα... Ἀφοῦ πιὰ δὲ μ’ ἀγαπᾶς... Ἀφοῦ δὲ θὰ μὲ λές πιὰ τὸ «μικροῦλι» σου... Ἀφοῦ δὲ μ’ ἀγαπᾶς πιά... ἀφοῦ δὲ σὲ νοιάζει γιὰ μένα... Τὸν ἄλλον ποὺ σου εἴπα τὸν συλλογιέμαι αἰκόμα, ναὶ, τὸν συλλογιζόμουν κι’ αὐτόν, ἄλλὰ ἔτσι, σὰ μιὰν ίστορία παληά... Εἴμουνα τόσο εὐτυχισμένη μαζύ σου, ποὺ ξαναθυμόμουνα καὶ τὴν παληά μου αὐτὴν ίστορία, ἔτσι, γιὰ ποικιλία... Νομίζεις πῶς μὲ νοιάζει ἂν μ’ ἀγαπάει αὐτός... Ἅλλα βέβαια ἐγὼ είμαι μιὰ κούκλα, ένα ἄψυχο πράμα, ποὺ δὲν μπορεῖ ν’ ἀγαπήσει... Ἔτσι πιστεύεις... Καλά... Καλά... Καὶ γελᾶς... καὶ εἰρωνεύεσαι...

Μῖλτος. Βάννα!...

Βάννα. Ἀφισέ με.. ἄφισέ με... Κι’ ἐγώ, νομίζεις πῶς τόξερα ἂν σ’ ἀγαποῦσσα;... Νομίζεις πῶς είχα ἀγαπήσει ἄλλοτε, ἔτσι, γιὰ νὰ τὸ ξέρω;... Ἐνόμιζα πῶς πάντοτε θὰ σὲ είχα κοντά μου... Τόρα δύμως... δὲ θὰ σὲ ξαναϊδῶ... γιατὶ δὲ θέλω νὰ σὲ ξαναϊδῶ... νὰ γελᾶς ἔτσι... ἀφοῦ δὲ μ’ ἀγαπᾶς ..

Μίλτος (μὲ χαρά). Βάννα!... (*Tῆς σηκώνει τὸ πρόσωπο καὶ τὴν ἀναγκάζει νὰ τὸν κυτάξει στὰ μάτια*). Γιὰ κύταξέ με καλά... Ἀγάπη μου... Δὲν σ' ἀγαπῶ;...

Βάννα (εὐτυχισμένα). "Ωστε... πρὶν ποὺ ἔλεγες... ὥστε εἴταν φέματα;... ὥστε ἀκόμη:..."

Μίλτος. Σσσσ!.., "Οχι «ἀ·όμη». Τώρα ποὺ μούδειξες τὴν ἀληθινή σου ψυχή, τώρα μάρκίζει μιὰ καινούργια ἀγάπη καὶ γιὰ τοὺς δυό μας. Κ' ἡ ἀγάπη αὐτὴ θάναι βαθύτερη, Βάννα, γιατὶ τώρα κ' οἱ δυό μας γνωρίσαμε τὸν πόνο!..."

Βάννα. Ναί, μὰ δὲ θέλω νὰ μ' ἀγαπᾶς σὰ μιὰ κουκλίτσα, δπως ὅλες τὶς κουκλίτσες...

Μίλτος. Θὰ σ' ἀγαπάω σὰν μιὰ κουκλίτσα, ποὺ ἔχει μιὰ καρδιὰ γυναικις μέσα της!

Βάννα. Κι' ἔσυ... δὲ θέλω νὰ μοῦ ξαναπεῖς πώς εἶσαι παλιάτσος!... Ἀκοῦς ἔκει!... "Ενας παλιάτσος πόὺ γελάει..."

Μίλτος (χαμογελάει). "Αφοῦ ἡ κουκλίτσα ἔγινε γυναικά, τὶ νὰ γίνει, παραιτεῦμαι κι' ἔγω ἀπὸ παλιάτσος ποὺ γελάει. Θάμαι εὐτυχισμένος παλιάτσος!..."

Βάννα. Πάλι.

Μίλτος. Καὶ οἱ εὐτυχισμένοι παλιάτσοι, ξέρεις, δὲν είναι παλιάτσοι...

Βάννα (μὲ χαρά). Καὶ θὰ δεῖς... Οὔτε θὰ τὸν ξαναθυμηθῶ αὐτόν... (*ἀνήσυχα καὶ σκεπτικά*). Ξέρεις λοιπὸν τὶ σκέφτουμαι;... "Ισως νάναι καλύτερα ποὺ ἔγιναν δλ' αὐτά, ἀφοῦ ἔτσι ἔνοιωσα πόσο σ' ἀγαπῶ. Μίλτο... (*ἀνήσυχα*)." Ακούσε δμως... Δὲ θὰ τὸ γράψεις αὐτὸ στὸ δράμα... (*πειραχτικά*). "Αφοῦ, βλέπεις, ἄλλωστε πῶς ὁ διάλογός σου δὲ θάναι διόλου φυσικός..."

Μίλτος. (χαμογελόντας). Καὶ γιατὶ δὲ θάναι φυσικός;

Βάννα. Μὰ ἀφοῦ οἱ ήρωές σου πού... δὲν ἀγαπιοῦνται δ' ἀγαπιοῦνται τόσο!... σὰν κι' ἔμας!...

Μίλτος. Μικροῦλι μου... (σκύβει καὶ τὴν ἀγκαλιάζει τρυφερά. *Φιλί.*)

Βάννα. Ἐσὺ δμως, πές μου, μπόρεσες λοιπόν, ἔστω καὶ γιὰ στιγμή, νὰ παύσεις νὰ μ' ἀγαπᾶς;...

Μίλτος. Μὰ μιὰ τέτοια ἀγάπη, σὰν τὴ δική μου, μπορεῖ ποτὲ νὰ σβύσει;

Βάννα. Τότε, γιατὶ πρὶν γελοῦσες;

Μίλτος. Γιατὶ πονοῦσα, πολύ, μικροῦλι μου...